



# «N'HA QUEDAT LA LLENGUA»



## Alba Padrós

Estudiant en pràctiques a la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona

*L'aportació jueva a la idea d'Europa*» organitzat per la Càtedra Ferrater Mora de la UdG i l'Institut d'Estudis Nahmanides. Fina Birulés va apropar al públic el pensament de Hannah Arendt a partir de la seva visió de l'Europa de després de **Hitler**.

«N'ha quedat la llengua», declarava Arendt en una entrevista als anys seixanta, perquè «no és l'alemany el que ha embogit». La llengua no pertany al règim, també és la llengua dels exiliats i aquells que van resistir. La llengua, de fet, no pertany a ningú.

Però Arendt es manté sempre fidel a l'alemany, la seva llengua materna, preservant una certa distància respecte de les altres

llengües que dominava. Fins i tot durant el seu llarg exili, que la va dur a França i Amèrica. Un exili que li fa perdre l'espontaneïtat en l'expressió: «L'exili –ens diu ella mateixa– significa la certesa que tota manifestació i trobada, tots els sentiments, gestos i reaccions han de ser transportats, traduïts».

Quan torna a l'Alemanya de la postguerra, s'adona que per a Europa és com si no hagués passat res però, en canvi, per a ella, el «fil de la tradició» s'havia trencat sense remei. Després d'Auschwitz ja no es poden pensar els drets, la moral o la llei de la mateixa manera, perquè el nazisme havia evidenciat, com explica a **Eichmann** a Jerusalem, que funcionaris corrents, obeïnt la llei irreflexivament, havien comès actes terribles. Per combatre aquest atüiment moral, Arendt

gira la mirada cap al passat d'Europa i en rescata les figures de **Sòcrates** i **Lessing**. Dos filòsofs que coincideixen a demanar a l'individu que s'interrogui a si mateix, que es guï per si mateix, tal com van fer aquells que no van obeir al règim nazi conscients que, malgrat ser legals, els crims no deixaven de ser crims. Uns homes i dones que, fins i tot en temps de foscor absoluta, desprenien llum i humanitat.

Demà se celebrarà la cloenda del cicle *L'aportació jueva a la idea d'Europa*, que durant tot el curs ha presentat diverses visions del passat, present i futur d'Europa de la mà de pensadors d'origen jueu. L'actor **Oscar Intente** interpretarà el monòleg *La idea d'Europa*, basat en un text de **Georg Steiner**. L'acte tindrà lloc al pati del centre Bonastrucça Porta a les nou del vespre.

**L'**Europa d'avui és inexplicable sense el trauma de la segona guerra mundial. Però, què n'ha quedat de l'Europa prèvia al nazisme, prèvia a l'horror de l'Holocaust i els totalitarismes? Cap als anys seixanta varen preguntar a la filòsofa **Hannah Arendt** (1906-1975) què n'havia quedat, de l'Europa que ella ha-

via deixat enrere dècades abans per emprendre el camí de l'exili. «N'ha quedat la llengua», va respondre.

Entorn d'aquesta resposta va girar la conferència *L'Europa abans de Hitler, què n'ha quedat? N'ha quedat la llengua*, que va oferir la doctora **Fina Birulés** el passat dijous 24 de maig. La conferència forma part del cicle